

Konjunktivy prezenta a imperfekta

Véty vedlejší účelové a obsahové žádací s *ut*:

- po čase hlavním conj. pres.
- po čase vedlejším conj. impf.

Véty přací:

- přání splnitelné v přítomnosti conj. pres.
- přání nesplnitelné v přítomnosti conj. impf.

Véty podmínkové:

- irreálná podmínka v přítomnosti conj. impf.
- Přání, výzva, pobídka či zákaz – conj. pres.

Conj. impf.

Dareus, rex Persarum, bello victus, Alexandro Magno victori opportunas belli condiciones proposuit. Sed Alexander Darei condiciones repudiavit. Tum Parmenio, Alexandri dux, dixit: „Ego si Alexander essem, Darei condiciones acciperem.“ Cui ille respondit: „Ego quoque acciperem, si Parmenio essem.“

Si iunior essem, peregrinarer.

Nis boni essetis, felices non essetis.

Volebam iunior esse, ut peregrinari possem.

Aderat idcirco (proto), ne timerem.

Utinam hoc vitium vitarem!

Veni, ut te viderem.

Romani multos deos colebant, ut di eos adiuvarent.

Postulavi, ut hoc faceret.

Venistis, ut hic paulum animos relaxaretis.

Medicus voluit (chtěl – ind.perf.), ut puer ter in die medicamentum acciperet.

Conj. pres.

Decimus: Utinam veniat! Opto, ut veniat.

Titus: Iam adsum. Salvus sis, Decime. Quid tibi hic negotii?

Decimus: Salvus sis etiam tu, Tite. Operam do, ut modos coniunctivos discam.

Titus: Quem modum coniunctivum hoc ipso tempore discis?

Decimus: Coniunctivum praesentis temporis.

Titus: Statim abeo. Valeas! Cura, ut valeas!

Edamus, bibamus, gaudeamus, post mortem nulla voluptas.

Non vivo, ut edam, sed edo, ut vivam.

Alteri vivas oportet, si vis tibi vivere! (volo, velle – nepravidelné sloveso, vis - chceš)

Legum idcirco omnes servi sumus, ut liberi esse possimus.

Peream, si aliter scribo ac sentio!

Valde opto, ut amici ad me saepe scribant.

Curabo, ne dicere possis me esse pigrum.

Ne vivam, si scio!

Veniemus, ut vobis illas epistulas tradamus.

Certe curabis, ut valeas.

Redreas tempore!